

Iz društvenega življenja

OBČNI ZBOR DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER LJUBLJANA

dne 9. II. 1968

Društveno življenje medicinskih sester se je razvijalo sprva v podružnici, kasneje pa v štirih samostojnih društvih po ljubljanskih mestnih občinah, vendar se nikakor ni moglo povzpeti na raven, kakršno bi upravičeno pričakovali glede na posebne možnosti, ki jih daje republiško središče.

V jeseni 1966 se je društvo preosnovalo in zajema zdaj območje bivšega ljubljanskega okraja, tj. 17 občin.

Upravnemu odboru, ki si je vztrajno prizadeval za utrditev organizacije, se je posrečilo najti ustrezno vsebino in delovne metode.

S pomočjo Zavoda SRS za zdravstveno varstvo v Ljubljani so dobili pregled o številu in zaposlitvi medicinskih sester. Izkazalo se je, da je na terenu, ki ga zajema DMS Ljubljana, zaposlenih okrog 600 medicinskih sester v več kot 100 ustanovah. Uspelo jim je povečati število članic od 125 na 352. Vpeljali so pobiranje članarine neposredno na tekoči račun društva. Prosili so odgovorne sestre ustanov, ki so se rade odzvale, da so pobrale članarino in jo nakazale društvu. Za vsa obvestila so se obračali na glavne sestre ali pa na upravo zavoda.

Zato je treba še naprej gojiti vzpostavljeni sistem, saj so prav kolegice, ki so v vsakdanjem stiku z vsemi zaposlenimi, dragocene zastopnice društva, hkrati pa tudi najzanesljivejše signalizatorke bodisi pozitivnih, bodisi negativnih pojavov ali pa na novo nastajajočih problemov. Rešitev takih vprašanj največkrat presega moči posameznikov, saj jim more biti kos le organizirana skupina, bodisi strokovno društvo ali sindikati, v končni fazi pa sekretariat za zdravstvo oziroma republiška skupščina.

Tu so imeli v mislih naše dolgoletne predloge za ureditev delovnega področja zdravstvenih delavcev s podobnimi ali večkrat celo enakimi nalogami. Na nujno rešitev tega problema opozarjajo številni pojavi, zlasti glede strokovne nege bolnika v bolnišnici in vse bolj aktualno vprašanje njegove nege na domu.

Občni zbor je v dopoldanskem času obravnaval društveno problematiko in pereča vprašanja o poklicnem delovanju medicinskih sester. Podprl je in dopolnil zadevne predloge upravnega odbora. Iz razprave povzemamo, da so bile članice posebno zadovoljne z vsebino in organizacijo strokovnega izpopolnjevanja. Strokovne ekskurzije pa so ocenile kot uspelo obliko tako strokovnega kakor tudi splošnega izobraževanja. Predlagale so, naj bi se s takimi ekskurzijami nadaljevalo v območju Jugoslavije in v inozemstvo.

V razpravi so se predvsem osredotočile na potrebo zakonitih predpisov o delovnem področju medicinskih sester. Posebej pereče postaja zaposlovanje

višjih medicinskih sester. Zdaj so njihova delovna mesta le v bolnišnicah in v patronažni službi. V zdravstveni zakonodaji namreč zaman iščemo določilo o vlogi in mestu višje medicinske sestre, čeprav je vsem znano, kako pomembna je raven splošno in strokovno izobraženih kadrov v sodobnem zdravstvu. V zadnjem času, ob reorganizaciji zdravstvene službe v Ljubljani, so delovne naslove glavnih medicinskih sester v zdravstvenih domovih spremenili v odgovorne sestre. Delo je ostalo kot prej, le da ni več finančno stimulirano. Vkljub uveljavljanju samoupravljanja medicinske sestre še vedno ne sodelujejo povsod pri opisu in ocenah delovnih mest za medicinske sestre. Takšno stanje — je menila ena od diskutantk — vodi medicinske sestre do občutka odrinjenosti, zlasti ko je vse doslej bilo nešteto krat priznано medicinskim sestram pionirstvo pri opravljanju zdravstvenovarstvenih nalog in pri uvajanju strokovne nege bolnika.

Od aktualnih zdravstvenih problemov je bil ponovno govor o alkoholizmu. Obilico njegovih hudih posledic je konec januarja 1968 obravnaval seminar sekcije za medicino dela pri Zvezi DMS Slovenije. Medicinske sestre v patronažni službi in v obratnih ambulantah so vse bolj prepričane, da ob sicer pravilnem obeležju alkoholizma kot socialne bolezni vse preveč potiskamo ob stran njegove neštete zle posledice zdravstvene, družbene in socialne narave. Neznosno življenje v družinah, zlasti z majhnimi otroki, bi moralo biti vselej pred očmi vseh, ki se zavzemajo za boj proti alkoholizmu. V prepričanju, da bi učinkoviteje vplivali na to problematiko, se zavzemajo za zakonske predpise, po katerih naj bi bili alkoholiki pod stalnim zdravstvenim nadzorstvom bodisi ambulant splošne zdravstvene službe ali obratnih ambulant in po potrebi tudi specializiranih zavodov.

Sekcija medicinskih sester za medicino dela je apelirala na bodoči upravni odbor društva oziroma na Zvezo DMS Slovenije, da njihov predlog pošlje republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo.

Po razpravi je bil izvoljen nov 15-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor.

Z željo, da bi v bodoče obogatili društveno dejavnost tudi s splošno izobraževalno vsebino, je bilo na programu predavanje iz področja književnosti. Vabilu se je odzval književnik Ivan Potrč, ki je pripovedoval o vzgibih za nastanek pripovednega dela in o pomenu pisateljeve izpovedi.

Temu je sledilo strokovno predavanje tov. Dine Urbančič »O preležaninah«. Vselej aktualna tema je bila to pot posebej zanimiva, ker je predavateljica prikazala nova spoznanja o nastanku preležanin. Obenem je obljubila, da bo predavanje priredila za objavo v »Zdravstvenem obzorniku«.

Občni zbor je vsestransko uspel. Zagotovilo članic, da bodo aktivno podpirale delo bodočega upravnega odbora, pa je najzanesljivejše poročilo, da bo DMS Ljubljana postala pomemben činitelj za nadaljnji razvoj poklicnega dela medicinskih sester.

C. B.

SEMINAR SEKCIJE ZA MEDICINO DELA

Dne 19. in 20. januarja 1968 je bil v prostorih Višje šole za zdravstvene delavce v Ljubljani seminar za medicinske sestre iz sekcije za medicino dela. Organizirala ga je Zveza društev medicinskih sester Slovenije.

Teme predavanj so bile naslednje:

1. Obolenje sklepov in mišic, kot se pojavlja v različnih poklicih (dr. Edvard Pohar). Predavatelj je obravnaval posamezna obolenja hrbtenice in sklepov ter s tem v zvezi varstvo delavca pri delu, da ne zboli in si ne nakoplje kakih okvar.

2. Internistična pomoč pri intoksikacijah (dr. Fedor Krejči). Predavanje je zajelo zastrupitve s kislinami, lugi, svincem, ciankalijem, etilnim in metilnim alkoholom, arzenom, ogljikovim monoksidom, umetnimi gnojili, gobami itd. Predavatelj je razložil tudi prvo pomoč in zdravljenje pri omenjenih zastrupitvah.

3. Psihiatrična vprašanja v okviru medicine dela (dr. Lev Milčinski). Predavatelj je obravnaval psihične motnje, nevroze, psihoze, shizofrenijo, alkoholizem, vzroke teh obolenj in pristop k takim pacientom.

4. Pnevmonioze (dr. Dalja Sever). Predavateljica se je zadržala pri zgodovini teh obolenj, pri boleznih samih in njih zgodnjem odkrivanju ter varstvu delavca pred njimi. Predavanje je bilo ponazorjeno s statističnimi podatki in slikami.

V program seminarja je bil vključen tudi ogled republiškega zavoda za zdravstveno in tehnično varnost pri delu. Tu so se udeleženke seminarja seznanile z vsebino in načinom dela te ustanove.

Seminar je obiskalo 35 medicinskih sester. Ob živahni razpravi po predavanjih in zanimanju navzočih so predavatelji odgovarjali še na vprašanja, ki so jih udeleženke postavljale v zvezi s predavanjem in svojim delom na delovnih mestih.

Sekcija za medicino dela pri Zvezi društev medicinskih sester Slovenije prireja redno vsak drugi mesec dvodnevne seminarje, kjer se obravnavajo izbrane teme s področja medicine dela.

Med. s. MARIJA MEHLE

DRUŠTVO FIZIOTERAPEVTOV IN DELOVNIH TERAPEVTOV PRIPOROČA SVOJIM ČLANOM NASLEDNJE PUBLIKACIJE:

Korektivna gimnastika — Dr. Ljubiša Koturovič, Desanka Jeričević. Novinarsko izdavaško podjetje »Sportska knjiga«. Beograd, — Makedonska 19. (se dobi pri Mladinski knjigi)

Muscles testing and function — Henry O. Kendall and Florence P. Kendall The Williams Wilkins Co., Baltimore (ponatis 1964, se dobi pri Mladinski knjigi)

Practical Management of Spinal Injuries — E. S. Livingstone LTD.. 1965

Beschäftigungstherapie. Einführung und Grundlagen — Herausgegeben von Priv. Doz. dr. G. Jentschura Heidelberg, Georg Thieme Verlag — Stuttgart 1959

Rehabilitation of the Hand — By C. B. Wynn Parry, London, Butterworths 1966

Freude am Werken — Gert Linder, C. Bertelsmann Verlag 1964

Inozemske knjige lahko naročate prek naših založb. Plačate v dinarjih, čakalna doba je 1—3 mesece.

Beleške ob knjigah

VERA GULAN, viša medicinska sestra: **PATRONAŽNA SLUŽBA**. Priručnik za patronažne sestre i medicinske škole. Izdao zavod za izdavanje učbenika socialističke republike Srbije, Beograd, g. 1967, stranica 122, drugo izdanje. danje.

Knjiga »Patronažna služba« je napisana v srbohrvatskem jeziku in v cirilici in je verjetno tudi to vzrok, da je med našimi medicinskimi sestrami skoraj nepoznana ali pa le malo, kljub temu da je doživela že drugo izdajo in da pri nas tovrstne strokovne literature sploh nimamo.

Medicinska sestra Vera Gulan uvodoma poudarja, da je dobro organizirana patronažna služba eden izmed odločilnih dejavnikov za zmanjšanje morbidnosti in mortalnosti, še posebno pri dojenčkih in malih otrocih. Napredek zdravstvene kulture med ljudstvom, pomoč pri reševanju zdravstvenih, socialnih, prosvetnih in drugih problemov v družini in pri posamezniku je ena od bistvenih nalog patronažne službe. Ker so po ta vprašanja med seboj tesno povezana, ima patronažna sestra pač največ možnosti, da jih spozna in pomaga reševati.

Priročnik naj bi imel tudi nalogo, da bi spričo nezadostno opredeljenih dolžnosti in nejasnosti o delovnem področju patronažnih sester in socialnih delavcev pri reševanju socialnih problemov v družinah natančneje preciziral njih pravilna stališča in medsebojno sodelovanje.

Knjiga je razdeljena v dva dela.

Prvi del obravnava zgodovinski razvoj patronažne službe pri nas, njeno opredelitev in osnovna načela. Zatem preide k raznim oblikam in organizaciji patronažne službe ter vrstam sodelovanja patronažne sestre z različnimi drugimi službami, kakor socialno, epidemiološko

in komunalno službo ter socialnim zavarovanjem in družbenimi organizacijami, tako npr. z Rdečim križem, s socialistično zvezo delovnega ljudstva, z društvom prijateljev mladine itd. Poleg tega avtorica v prvem delu knjige nakaže tudi še, kakšen naj bo dnevni in letni delovni načrt, ki naj bi bil porazdeljen na posamezne skupine varovancev zdravstvene službe. Dalje obravnava nego bolnika v domači oskrbi, v zvezi s patronažno dejavnostjo pa še administrativno in statistično delo.

Posebej razpravlja o hišnem obisku medicinske sestre in prvem razgovoru na varovančevem domu.

V drugem delu knjige pa beremo, kakšno naj bo delo patronažne službe pri zdravstvenem varstvu žene, dojenčka, malega, predšolskega in šolskega otroka ter pri zatiranju infekcijskih in veneričnih bolezni in tuberkuloze. Nadalje očrta delo medicinske sestre v medicini dela, pri bolnikih nasploh, pri alkoholikih, psihiatričnih bolnikih in pa njeno zdravstvenovzgojno delo. Skratka, zelo dobro nam obrazloži, kakšna je polivalentna patronažna služba, ki naj bi jo opravljala patronažna medicinska sestra.

Slednjič poudarja, kakšne morajo biti osebne sposobnosti in lastnosti medicinske sestre, da bo njeno delo uspešno in dobro. Na koncu knjige pa navaja tujo in domačo literaturo, ki ji je pomagala, da je za zdravstvene delavce, ki že delajo ali pa bodo delali v patronažni službi, napisala potrebno in res vsestransko uspelo knjigo.

Avtorica knjige je predložila gradivo v recenzijo znanim medicinskim strokovnjakom, ki jim je pri delu patronažna služba najbolj blizu in potrebna.

Knjiga »Patronažna služba« bi bila mogoče še bolj iskana in zaželena, če bi jo imeli v slovenskem prevodu.

N. J.

**Dr. SREČKO KOŠUTA in JOŽICA PIRC:
DIETA ZA SLADKORNO BOLNE.**

Izdal Centralni zavod za napredek go-
spodinjstva v Ljubljani 1967. Obseg:
189 strani, cena 14,00 Ndin.

Centralni zavod za napredek gospo-
dinjstva z vso prizadevnostjo leto za
letom izdaja publikacije o zdravi-pravi-
lni prehrani in o dietetiki. Tako je s
knjigo »Dieta za sladkorno bolne«, ki
sta jo napisala vidna strokovnjaka na
področju diabetesa in dietetike, zado-
ščeno bolnikom s sladkorno boleznijo,
pa tudi zdravstvenim delavcem bo od-
ličen pripomoček pri delu s temi bol-
niki.

Teoretični del knjige v »zdravstvenih
navodilih«, ki jih je napisal prim. dr.
Srečko Košuta, kratko in razumljivo
pove, kar je treba vedeti o vzrokih in
naravi bolezni ter o načinih in uspehih
pri zdravljenju sladkorne bolezni. Opi-
sana so znamenja te bolezni in morebit-
ne komplikacije, obenem pa tudi njena
razširjenost in zdravljenje.

Praktična navodila v drugem, najob-
širnejšem delu knjige je napisala Jožica
Pirc, instruktorka na Višji šoli za
zdravstvene delavce. Celodnevni jedil-
niki za diabetične bolnike so razdeljeni
za poletni, jesenski, zimski in pomla-
danski čas. Navedene so tudi kombini-
rane diete za bolnika z diabetesom in
drugimi boleznimi, ki ga prizadenejo v
življenju. Saj vemo, da je sladkorna
bolezen dolgotrajna, da se lahko začne
že v rani mladosti in se ji lahko pridru-
žijo še prenekatera obolenja bodisi
na prebavilih ali drugih organih.

Poleg osnovnih jedilnikov za diabe-
tike upošteva avtorica še posebne oko-
liščine, v katerih se lahko znajde bolnik
na potovanju ali na izletih. Opozarja,
kakšen jedilnik naj si naroči v gostin-
skem obratu ali kakšno hrano naj si
vzame s seboj na potovanje ali izlete.

Recepti za jedilnike, ki jih je mnogo
v zadnjem delu knjige, pa nakazujejo,
kako se za diabetika pripravljajo juhe,
mesne jedi, prikuhe, solate in sladice.

V knjigi »Dieta za sladkorno bolne«
je kompleksno zajet osrednji problem,
ki ga pri zdravljenju diabetesa rešuje-
mo s pravilno prehrano. Knjiga ne bo
koristila samo bolnikom s sladkorno
boleznijo, ampak tudi tistim, ki so po-
sredno ali neposredno odgovorni za pre-
hrano diabetika. S pridom pa bo služila
predvsem tistim zdravstvenim delav-

cem, katerih naloga je svetovati in po-
magati bolniku v zdravstvenih ustano-
vah ali na domu.

N. J.

**Dr. Angelina Mojić i dr. Olga Kokić:
PRIRUČNIK ZA KONTRACENCIJU.**

Izdavač Savezni zavod za zdravstveno
zaščito. Beograd 1967, stranica 105.

Priročnik za kontracepcijo je knjiga,
ki obravnava teoretično in praktično
plat kontracepcije. Namenjena je zdrav-
stvenim delavcem. Seznanja jih z vsemi
metodami in sredstvi za kontracepcijo,
ki se trenutno uporabljajo v svetu. V
knjigi poudarja avtorica, da je naloga
zdravstvenih delavcev, da kot strokov-
njaki aktivirajo vse ustrezne faktorje
javnega življenja za reševanje problema
kontracepcije kot preventivnega ukrepa
pri zdravstvenem varstvu žene.

N. J.

ZDRAVSTVENO VARSTVO 1967 št.

11—12. Izdaja Zavod SRS za zdravstve-
no varstvo v Ljubljani.

Zadnja dvojna številka v letu 1967
ima zelo pomembno vsebino. Uvodni
članek »Prioritetne naloge zdravstvene-
ga varstva v SR Sloveniji« je napisal
dr. Ivan Kastelic, ki poudarja, da so
merila za razvoj in uspešnost zdravstve-
nega varstva odvisna od številnih čini-
teljev, kakor od gospodarske razvitosti,
kulturne ravni ter socialnih razmer
prebivalstva. Sočasno pa je odločilnega
pomena tudi strokovna in etična raven
zdravstvenih delavcev. Zdravstveni de-
lavci morajo biti tudi poučeni, kakšen
je obseg in način uveljavljanja pravic
do zdravstvenega varstva, in vedeti,
kakšna bo zdravstvena politika v na-
slednjih letih in kolikšna sredstva bomo
lahko vlagali za razvoj zdravstvenega
varstva.

Obsežna je analiza o delu **patronažne
službe v Sloveniji** za leto 1966. Izdelana
in sestavljena je iz zadevnih poročil,
ki jih je oddelek za splošno epidemio-
logijo in socialno medicino pri Zavodu
SRS za zdravstveno varstvo dobil za
leto 1966. V številnih tabelah so anali-
zirani problemi po postavkah, ki jih
obsegajo obrazci za poročila o patro-
nažni službi.

Med »Napotki za delo zdravstvenih
zavodov« so imenoma navedeni člani
sveta republiškega zdravstvenega cen-

tra, ki so imenovani za mandatno dobo štirih let. Od 25 članov je 20 zdravnikov, zastopnik komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, ekonomist, magister farmacije in medicinska sestra.

V celoti je objavljeno »Navodilo o organizaciji zdravstvenih domov«, ki ga je izdal republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo. V 21 točkah nakazujejo »Navodila« spajanje in organizacijsko strukturo obstoječih zdravstvenih domov, obseg zdravstvenega varstva, opravljanje zdravniških obiskov na bolnikovem domu in opravljanje dežurne službe.

Ob pripravah »splošnih aktov« pa mora združevanje zdravstvenih domov upoštevati funkcionalno in strokovno povezavo in porazdelitev dela med delovnimi enotami zdravstvenega doma, nadalje osebne dohodke na enakih delovnih mestih in enaka merila zanje,

v statutu pa se mora določiti usklajevanje dela med enakimi in više organiziranimi zdravstvenimi zavodi.

Poleg tega so objavljene še razne okrožnice, mnenja in obrazložitve, kot so: »Razna pojasnila republiškega zavoda za socialno zavarovanje o plačilu periodičnih zdravniških pregledov delavcev«, »Pozitivne liste zdravil-predpisovanje zdravil«, »Razporeditev dela materam z otrokom do 8 mesecev starosti«, »Počitniško delo dijakov študentov — zdravstveno varstvo« in »Participacije pri računih za zdravstvene storitve«.

V rubriki »Novi pravni predpisi« so navedeni zakoni, odločbe, pravilniki in sklepi, ki so bili sprejeti v letu 1967 in so važni za delo v zdravstveni službi.

Tej številki je priloženo tudi vsebinsko kazalo tega glasila za leto 1967.

N. J.

Zanimivosti

Zgodba o sestavi umetnega virusa in o tem, kako je poskus postal velika novica po svetu

M. Likar

Že pred več meseci je spoznala raziskovalna skupina, ki jo vodi Arthur Kornberg na univerzi Stanford v ZDA, da ji je uspelo s poskusom, o katerem so sanjali stoletja — umetno sestaviti biološko dejavno gradivo celic deoksiribonukleinsko (DNA). Ali z drugimi besedami: zgradili so umetni bakteriofag (PHX 174). Kornberg in njegova sodelavca Robert Sinsheimer in Mehran Goulian so pripravili poročilo o svojih izsledkih.

Za tistega, ki je sledil razvoju in dramatičnemu vzponu kemičnih raziskav dednosti v zadnjih letih, je sestava umetne DNA manj nenavadna in sama po sebi umljiva. Mislim na podobno sestavo ribonukleinske kisline (RNA), ki jo je opravil Sol Spiegelman z univerze v Illinoisu že pred dvema letoma. Zadnje Kornbergovo poročilo pa je pomembnejše, ker ima dedno osnovo RNA le majhna skupina virusov, večina zna-

nih virusov in vsa druga živa bitja pa imajo dedno osnovo DNA.

Kornberg je začel preučevati biološko sintezo DNA na molekularnem nivoju pred desetimi leti, ko je odkril encim polimerazo DNA. Leta 1959 je dobil za to odkritje Nobelovo nagrado. V sedanjih preskusih, ki so le člen v desetletnem raziskovanju, so Goulian, Kornberg in Sinsheimer posneli vzorec DNA bakteriofaga PHX 174 z očiščeno polimerazo DNA. Ta nenavadni virus je odkril Sinsheimer pred desetimi leti in se je z njim ukvarjal vse desetletje.

Polimeraza DNA je posnela zaporedje sestavnih molekul v virusni DNA. Tako so dobili verigo DNA, ki je bila posnetek virusne DNA. S posebnim encimom, ki so ga odkrili šele pred letom dni, pa so to verigo sklenili v obroč, ki je imel vse lastnosti virusne DNA. Pravšnje celice je inficiral in dajal velike količine novega virusa, ki je docela takšen kakor virus, ki ga je osamil Sinsheimer v naravi na koli bakterijah.

S preprostimi in elegantnimi metodami so potem dokazali, da ima res

virus le iz obroča, ki so ga umetno sestavili in tako poskus ne le izpeljali do kraja, temveč hkrati tudi že potrdili. Po izvirnosti in pomembnosti lahko ta preskus primerjamo opisu bacila vraničnega prisada, ki ga je pred toliko leti prebral Robert Koch pred nemškim zdravniškim društvom: bacil je osamil, dokazal, da povzročča bolezen, vse neizpodbitno.

Novica o tem pomembnem odkritju pa je prišla na prve strani svetovnega tiska, še preden so objavili poročila te raziskovalne skupine. To je dokaj nenavadno. Zmotna in neopravičena je vsaka špekulacija, da si je Kornberg iskal slovesa. Tisti, ki ga poznajo, dobro vedo, da je to zadržan učenjak, ves vdan svojemu delu. Uživa vse časti, vendar nikoli ni sodeloval v igri, ki jo nekateri raziskovalci danes radi igrajo in si iščejo javnega priznanja za svoje delo. V zadnjih letih pa je postajal Kornberg vedno bolj zaskrbljen glede na javni vidik osnovnih raziskovanj — glede na sredstva, ki so za to delo na voljo, in glede na to, ali javnost ve, da prispeva sredstva, za kar je vredno plačevati. Kornberga je začelo skrbeti, da v ZDA naglo zmanjšujejo sredstva za raziskovanja, čeprav se to njemu še ni zgodilo.

V ZDA se danes vedno pogosteje oglašajo znanstveniki, ki svarijo, da je zmanjševanje sredstev v zadnjem času nevarno prizadelo mnogo raziskovalcev. Ko se je približal čas za objavo pomembnega prispevka Kornberga in sodelavcev, so se zato odločili, da bo osnovnim raziskavam v prid, če javnosti kaj več povedo o svojem delu. Kornberg je sam rekel novinarju Science: »Prišel je čas, da lahko povemo javnosti nekaj zanimivega. Zdi se mi, da bo to delo veliko lažje pojasniti preprostim ljudem kakor mnogo drugih stvari, ki smo jih opravili v preteklosti. V zadnjem času je vedno potrebnejše, da javnost bolje razume, kaj počno znanstveniki. Menim, da nismo dovolj uporabili priložnosti, da bi si pridobili javne podpore«.

Tako se je zgodilo, da je tiskovni urad medicinske fakultete univerze Stanford pripravil poročilo za javnost, ki smo ga brali tudi pri nas v dnevnem tisku. Na tiskovni konferenci je Kornberg govoril o možnostih, ki jih odpira njegov uspeh v prihodnosti. »Menimo, da zdaj ne bo posebno težko umetno sestaviti DNA virusa polio in opazovati, kako to vpliva na ta mikrob, ki

lahko povzročča raka... Morda bo kdaj mogoče pritrčiti gen na neškodljivi virus in ga tako »vcepiti« alj presaditi bolnikovim celicam. Tako bi lahko zdravili bolnike z dednimi obolenji«. Ob tej priložnosti je Kornberg opozoril tudi na sredstva, ki so potrebna za znanstvena raziskovanja, in dejal med drugim: »Danes potrebujemo vedno več naprav... Žal so pa v Kongresu odločili, da bo sredstev za raziskovanja manj. Menim, da nas je v to primorala vojna v Vietnamu. Naj Američani zvedo, da žrtvujemo naše zdravje in zdravje prihodnjih rodov, ker trošimo sredstva v Vietnamu«. Urad za tisk univerze Stanford pa je v svojem poročilu za tisk to pripombo izpustil, češ da je bil pogovor namenjen le znanstvenim vidikom glede na sestavo umetnega virusa.

Zdaj se je novica preselila v Washington. Nacionalni institut za zdravje so obvestili o preskusih Kornbergove skupine in tudi o tiskovni konferenci. Ustanova je ravnala nenavadno. James Shannon je javno priznal pomembnost teh raziskovanj, kar se je zgodilo prvič, odkar je pred dvajsetimi leti postal direktor te ustanove. V svojem poročilu je Shannon dejal, »da je ameriško ljudstvo dobilo z odkritjem Kornberga in njegovih sodelavcev plačilo za vlaganja v osnovne znanosti« in nadaljeval: »Zdi se mi, da je to pomembno poudariti, ker produkti osnovnih biomedicinskih raziskovanj le redko dajo izsledke, ki so tako očitno uporabljivi za zdravstvo v prihodnosti«.

Novinarji so ugibali, zakaj se je Shannon odločil za javno izjavo, in spoznali, da je storil to pač zato, ker ima velike težave s senatnim komitejem, ki deli sredstva za raziskovalno delo.

Shannon je sporočil novico o Kornbergovem odkritju tudi v Belo hišo, kjer radi slišijo novice za priložnostne govore predsednika Johnsona. Člani Nacionalnega instituta za zdravje pa že od nekdaj poskušajo pridobiti ameriške predsednike za zagovornike osnovnih raziskovanj. Povečini so predsedniki v zadnjih desetletjih vedno nasprotovali tistim močem v ZDA, ki terjajo, da se vsak dolar, ki ga porabijo za raziskovanje, takoj obrestuje.

Tako je prišla novica o umetni DNA tudi v Johnsonov govor na proslavi 200-letnice britanske enciklopedije. Ze naslednji dan pa je bila novica na prvih straneh vseh časnikov v ZDA in v kratkem času tudi v časnikih vsega sveta.